

Bor

Világ- és európai piaci tendenciák

Az OIV (2018) szerint a világ szőlőterülete 7,6 millió hektárt tett ki 2017-ben és csaknem megegyezett a 2016. évivel (-22 ezer hektár). Az Európai Unió szőlőterülete 3,3 millió hektár volt 2017-ben, 5,6 ezer hektárral csökkent az előző évihez képest. A szőlőterületek nem változtak lényegesen Franciaországban (787 ezer hektár), Romániában (191 ezer hektár), Görögországban (106 ezer hektár) és Németországban (102 ezer hektár). Spanyolország szőlőterülete 8 ezer hektárral 967 ezer hektárra csökkent, míg Olaszországa 5 ezer hektárral 695 ezer hektárra nőtt. Kínában a szőlőterületek bővülése tíz év intenzív növekedés után lelassult és nagysága 2017-ben 870 ezer hektárt tett ki, míg Törökországban 19,7 ezer hektárral 448 ezer hektárra csökkent kiterjedésük. Ázsiában, a világ szőlőterület-növekedésének fő központjában kismértékű csökkenés volt megfigyelhető. Észak- és Dél-Amerikában nem változtak jelentősen a szőlőterületek a vizsgált időszakban. Ausztráliában (145 ezer hektár) lelassult a csökkenés, míg Új-Zélandon 40 ezer hektár körül stabilizálódott a terület. A Dél-afrikai Köztársaságban 2012 óta lassan csökken a szőlőterület és 2017-ben 125 ezer hektárt tett ki.

Az OIV (2018) szerint a globális bortermelés (szőlőlé és szőlőmust nélkül) történelmi mélypontra, 250 millió hektoliterre csökkent 2017-ben, 23,6 millió hektoliterrel elmaradt a 2016. évitől. Az USA bortermelése 23,3 millió hektolitert tett ki 2017-ben, 1 százalékkal csökkent 2016-hoz képest. Dél-Amerika bortermelése változóan alakult a különböző országokban az *El Niño* 2016. évi hatásának következtében. Argentína bortermelése 25 százalékkal 11,8 millió hektoliterre emelkedett, Brazíliában pedig 69 százalékkal több bor készült 2017-ben, mint egy évvel korábban, azaz 3,4 millió hektoliter. Chilében csaknem 6 százalékkal 9,5 millió hektoliterre mérséklődött a bortermelés. A Dél-afrikai Köztársaság 10,8 millió hektoliter bort állított elő 2017-ben, ami 3 százalékos bővülést jelentett a 2016. évihez képest. Ausztrália bortermelése 2017-ben 13,7 millió hektoliterre tehető, ami 5 százalékkal több az egy évvel korábbinál. Új-Zéland 2017-ben 2,9 millió hektoliter bort állított elő, ami 9 százalékkal maradt el a 2016. évi mennyiségtől.

Az EC (2018d) szerint az unió bortermelése (szőlőlé és szőlőmust nélkül) 145 millió hektoliter volt 2017-ben, 15 százalékkal kevesebb, mint a 2016. évi. A közösség nagyobb bortermelő országai közül Olaszországban készült a legtöbb bor 2017-ben, 40 millió

hektoliter, ami 21 százalékkal kevesebb az egy évvel korábbinál. Spanyolország bortermelése 15 százalékkal 36,8 millió hektoliterre, Franciaországa 18 százalékkal 37,2 millió hektoliterre csökkent 2017-ben a 2016. évihez képest. A tagországok közül Németország 2017. évi megtermelt bormennyisége a negyedik a rangsorban 7,5 millió hektoliterrel, ami 17 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban volt. A bortermelés Portugáliában 10 százalékkal 6,6 millió hektoliterre nőtt. A 2017. évi megtermelt bormennyiség Romániában 61 százalékkal 5,3 millió hektoliterre emelkedett. Görögországban 5 százalékkal 2,5 millió hektoliterre, Ausztriában 23 százalékkal 2,4 millió hektoliterre, Bulgáriában 9 százalékkal 1,4 millió hektoliterre nőtt a bortermelés.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

Magyarországon 59,5 ezer hektár ültetvényről 457 ezer tonna borszőlőt szüreteltek, ebből 2,9 millió hektoliter seprős újbort fejtettek 2017-ben (HNT, 2018). Összehasonlításképpen 2016-ban az előállított bor mennyisége 2,8 millió hektolitert tett ki, vagyis a 2017. évi bortermelés csaknem 4 százalékkal volt több az előző évinél.

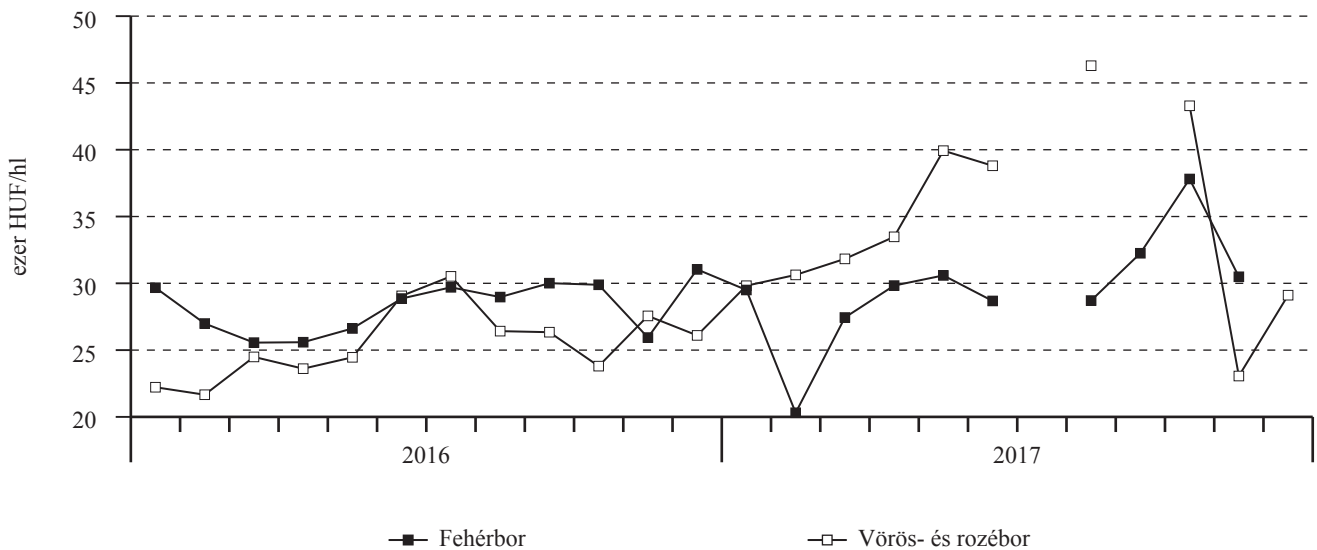
A KSH adatai szerint Magyarország borimportja 18 százalékkal csökkent 2017-ben az előző évihez képest. Az import 72 százaléka lédig, a többi palackos kiszerelésű volt. A lédig borok 98 százaléka Olaszországból érkezett. A palackos borok 38 százalékát Németországból, 21 százalékát Olaszországból, 11 százalékát Spanyolországból vásároltuk.

Bel- és külpiaci értékesítés

Az AKI PÁIR csak az összes bortermelés 50-60 százalékát kitevő földrajzi jelzés nélküli (FN) borok és az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel (OFJ) ellátott borok értékesített mennyiségét és árát figyeli meg, az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel (OEM) ellátott borok piaci folyamatainak alakulásáról nem állnak rendelkezésünkre információk (kivéve külpiaci értékesítés).

Az FN- és OFJ-borok belföldön értékesített mennyisége 8 százalékkal nőtt 2017-ben az előző évihez viszonyítva. Az összes forgalom 57 százalékát a fehérborok tették ki, amelyekből 9 százalékkal többet

28. ábra: A földrajzi jelzés nélküli borok feldolgozói értékesítési ára (2016–2017)

Forrás: AKI PÁIR

értékesítettek. A vörös- és rozéborok értékesítése csaknem 7 százalékkal emelkedett 2017-ben a 2016. évihez képest.

A KSH adatai szerint Magyarország bor-külkereskedelmi egyenlege (gyöngyöző bor és pezsgő nélkül) mind mennyiségben, mind értékben pozitív volt, mennyisége 12 százalékkal nőtt, míg értéke 5 százalékkal csökkent 2017-ben az előző évihez képest. A palackos és lédig borok exportja volumenben csaknem 3 százalékkal nőtt, ugyanakkor értékben 5 százalékkal csökkent (21. melléklet). A külpiazi értékesítés nagyobb hányadát a lédig borok (58 százalék) tették ki, 2017-ben részarányuk 4 százalékponttal nőtt az előző évihez képest. A palackos borok kiszállítása 2 százalékkal, a lédig boroké csaknem 3 százalékkal emelkedett. Magyarország lédigbor-kivitelének 28 százaléka Csehországba, 26 százaléka Szlovákiába, 17 százaléka Németországba irányult. Palackos borból a legtöbbit Csehországba (21 százalék), az Egyesült Királyságba (11 százalék), Németországba (10 százalék) és Szlovákiába (8 százalék) szállították ki. A nemzetközi piacon továbbra is a magyar fehérborok voltak keresettebbek, a kivitel belüli részarányuk – egy év alatt 5 százalékponttal csökkenve – 75 százalékot tett ki.

Magyarország pezsgő-külkereskedelmi egyenlege mind mennyiségben, mind értékben pozitív volt 2017-ben. A behozatal 31 százalékkal csökkent, a kivitel 40 százalékkal nőtt a 2016. évihez képest. Az export-

ból származó bevétel 11 százalékkal emelkedett, míg az import értéke 10 százalékkal csökkent. A pezsgő-behozatal 57 százaléka Olaszországból, 27 százaléka Németországból származott. Pezsgőt számos országba exportáltak, a legnagyobb mennyiségeket Szlovákiába és Romániába (20-20 százalék), továbbá Észtországba (16 százalék) és Svédországba (15 százalék) szállítottak.

A piaci árak tendenciája

A KSH adatai szerint a borszőlő felvásárlási ára az előző évihez képest csaknem 1 százalékkal emelkedett 2017-ben. Az AKI PÁIR adatai szerint az FN- és OFJ-borok feldolgozói értékesítési ára 5 százalékkal volt magasabb 2017-ben, mint egy évvel korábban. A fehérborok ára 7 százalékkal, a vörös- és rozéboroké csaknem 5 százalékkal emelkedett. A fehér FN-borok ára 5 százalékkal, a fehér OFJ-boroké 7 százalékkal nőtt. A vörös- és rozéborok közül az FN-borok ára 16 százalékkal, az OFJ-boroké 3 százalékkal volt magasabb a 2016. évinél (28. ábra, 22. melléklet).

A KSH adatai szerint a literes kiszerezésű fehér FN-borok fogyasztói ára 2 százalékkal, a vörösboroké pedig 3 százalékkal csökkent 2017-ben a 2016. évi átlagárhoz viszonyítva.